

Forfatter: Flemming Lundgreen-Nielsen

Titel: Udrag fra N. F. S. Grundtvig

Citation: Flemming Lundgreen-Nielsen: "N. F. S. Grundtvig", i Flemming Lundgreen-Nielsen: *N. F. S. Grundtvig*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-grundtvig-p-shoot-idm139787859214336.pdf>
(tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvig

Af ældre folkepoesi som navnløse salmer, kæmpeviser (Volkslieder) og ordsprog tilegnede Grundtvig sig fynd og enkelhed til sin sangbare lyrik. Hans sange om almindelige menneskers hverdagsliv her på jorden og om det danske folks særlige gudgivne rolle i verdenshistorien tilhører henholdsvis 1830'ernes kampagne for en folkelig højskole til oplysning af den ikke-akademiske del af befolkningen og 1840'ernes kamp imod den sproglige og politiske tyskdom i Slesvig og den kulturelle tyskdom i mange danskeres hjerter. Disse sange blev fra og med 17.10.1838 sunget i forbindelse med offentlige foredrag og taler af Grundtvig, på Borchs kollegium og på møder i hans københavnske foredragsforening Danske Samfund fra 1839 og derfra på masse møder rundt i landet og blev hurtigt populære i form af småtryk og tryk i lokale sangbøger. Også salmesangen i Grundtvigs Vartov-menighed (1839 ff.) var speciel: en voksende skare af tilhængere, der var begejstrede til randen af fanatisme, sang hans salmer af fuldt bryst, højt og hurtigt (i såkaldte Vartovsgaloppader), ofte på populære verdslige melodier, indtil sympatiserende komponister fik sat mere passende melodier til dem.